

נתוני סיכום שנת 2024

אפרים עזרא וד"ר יניב לבון

הקין הישראלי מאופיין בעומסי חום גבוהים הנמשכים לאורך תקופה ארוכה. על מנת להגביר את ייצור החלב בחודשי הקיץ נדרש הרפתן לשלל פעולות מצינון הפרות ועד שינוי מועדי ההזרעות וההמלטות. סקירה זו תעסוק בכמות הנחלבות וייצור החלב לפרה לאורך חודשי השנה ●

בעבר בחודשי הקיץ היה קיים פער משמעותי בין היצע החלב (ייצור ע"י הרפתנים) לבין הביקוש (צרכנים). לכן קיים עידוד לייצור חלב בקיץ באמצעות:

(1) פרס לרפתות המצליחות לייצר בחורף מתחת למכסה ובקיץ מעבר למכסה (העברת חלב) (2) תשלום גבוה לעודף א' ובדרך כלל גם לעודף ב'.

ייצור חלב ואחוז נחלבות לאורך חודשי השנה לפי מגזר

מודל הגברת ייצור חלב (משנת 2009) בחודשי הקיץ דיבר על העברת מועדי ההמלטות לתקופת חורף – אביב על מנת שיותר פרות יהיו נחלבות בתקופת הקיץ (חודשים יולי – ספטמבר) ופחות פרות ימצאו בתקופת היובש. כמובן, שתהליך כזה מחייב גם תשתיות מתאימות והשקעה באמצעי צינון לפרות ונושא זה יידון בהמשך.

א. בגרף מספר 1 מתואר אחוז הפרות הנחלבות לפי חודש במגזר השיתופי בשנת 2010 מול שנת 2024: ניתן לראות בברור עליה באחוז הפרות הנחלבות בתקופת הקיץ (חודשים יוני עד אוקטובר) בשנת 2024 בהשוואה לשנת 2010. עליה זו נובעת מהזזת מועדי המלטות לחודשי חורף-אביב ותורמת להגברת ייצור החלב למשק בעונת הקיץ.

אנו רואים שיפור משמעותי בייצור החלב בעונת הקיץ הן במגזר הקיבוצי והן במגזר המושבי

רוברט ברגר

חירוא בטון

חג שבועות שמח

חיספוס שבילים
ומשטחי בטון
למניעת החלקה

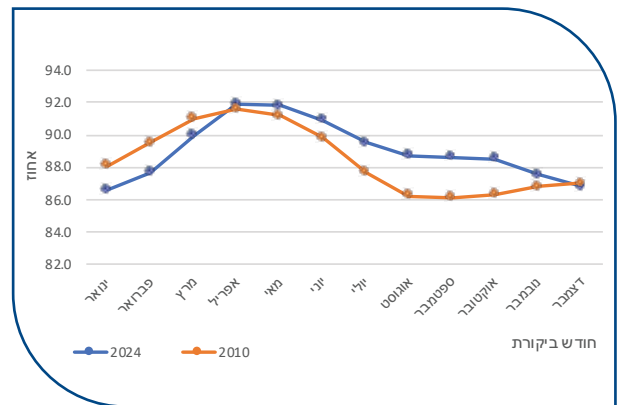
berger.robert.fan@gmail.com

052-3265113

רוברט ברגר

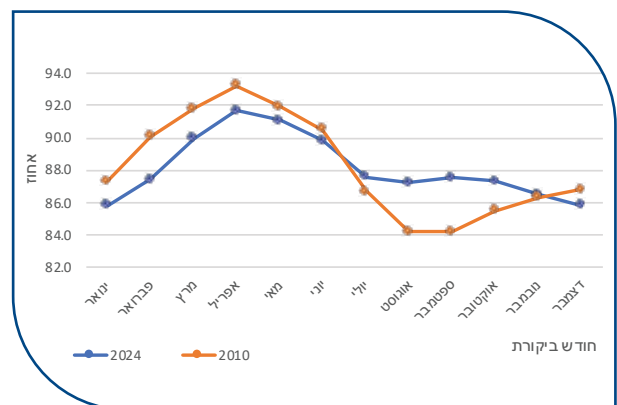

גרף מספר 1: אחוז נחלבות לפי חודש במגזר השיתופי

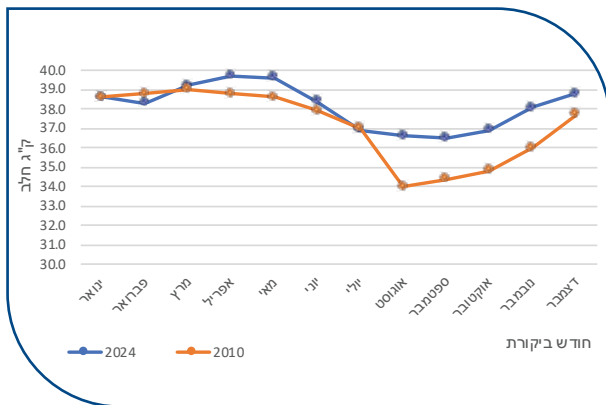
בגרף מספר 2 מתואר אחוז הנחלבות לפי חודש במגזר המשפחתי בשנת 2010 מול שנת 2024. גם במגזר המשפחתי ניתן לראות את ההבדלים בכמות הנחלבות בין השנים 2010 ל-2024. במגזר זה עיקר ההבדלים הינם בין חודשי אוגוסט לאוקטובר. בנוסף ניתן לראות שישנן פחות נחלבות בחודשי החורף.

גרף מספר 2: אחוז נחלבות לפי חודש במגזר המשפחתי

ב. ייצור החלב לפרה לאורך חודשי השנה: ייצור החלב לפרה הינו תוצאה של המון גורמים ברפת מהמרחק מההמלטה, דרך ההזנה, בריאות הפרות וכמובן ממשק הצינון בחודשי הקיץ וכן הממשק הכללי. השקעה רבה נעשתה ונעשית בשנים האחרונות בבחינת אמצעי הצינון הקיימים ובשיפורם והתאמתם לקצייים החמים. גרפים מספר 3 ו-4 מציגים את ייצור החלב לפרה לאורך חודשי השנה ומשווים את הייצור בין שנת 2010 לשנת 2024. ניתן לראות שבמגזר הקיבוצי ישנה עליה של בין 2 ל-3 ק"ג חלב לפרה בחודשי הקיץ בין 2010 ל-2024. עליה זו קשורה גם לממשק הצינון אך גם לממשק הזזת ההמלטות המובילה לקבלת יותר פרות הנחלבות ולכן גם לייצור חלב גבוהה יותר (גרף מספר 3).

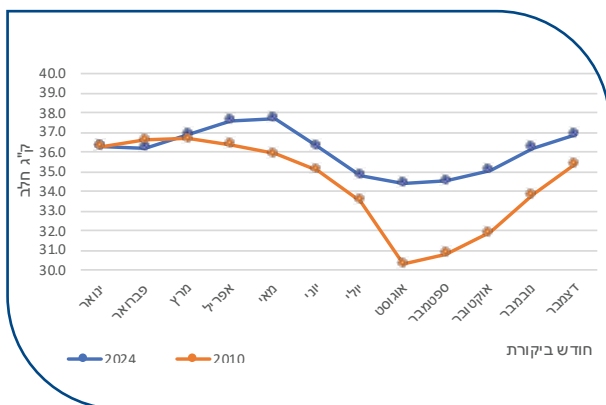
גרף מספר 3: ייצור החלב במשק השיתופי לאורך חודשי השנה

בגרף מספר 4 מתואר ייצור החלב לאורך חודשי השנה במגזר המשפחתי. ניתן לראות שבמגזר זה השיפור בייצור החלב בין שנת 2010 לשנת 2024 לאורך חודשי השנה הינו גבוה יותר מאשר המגזר השיתופי ומגיע כמעט ל-5 ק"ג לפרה בחודשי הקיץ.

כמו כן, ניתן לשים לב לשיפור הקיים גם מחוץ לעונת הקיץ ומתקיים בעצם מחודש אפריל ועד חודש דצמבר.

גרף מספר 4: ייצור החלב במשק המשפחתי לאורך חודשי השנה

סיכום

אנו רואים שיפור משמעותי בייצור החלב בעונת הקיץ הן במגזר הקיבוצי והן במגזר המושבי. שיפור זה נובע גם מיישום מודל ההעברת החלב מהחורף לקיץ, מרווח כספי לרפתנים בעקבות ייצור החלב המוגבר בקיץ והן משיפור בתשתיות הרפת ובעיקר השקעות באמצעי צינון מתקדמים. מעניין לציין שהעלייה הינה ברורה ומשמעותית יותר במגזר המשפחתי. המגזר המשפחתי יותר מהכפיל את כמות הפרות לרפת בספר העדר (עלה מ-74 בשנת 2010 ל-150 פרות לרפת בשנת 2024). עליה זו בכמות הפרות מחייבת השקעה בתשתיות הרפת שיכולה להוביל לשיפור התנאים הממשקים של הפרות ובעקבות זאת גם לשיפור בביצועי הייצור. באותה תקופה המשק השיתופי גדל מ-390 ל-500 פרות לרפת בממוצע.

תוצאות אלו יחד כמובן עם הפעלת מערכות צינון בצורה מיטבית ונכונה עזרו ויעזרו בעתיד לייצור חלב רב יותר גם בעונות חמות עם עומסי חום כבדים. ▲